

Asia: VN/16121/2020

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2027 - kierrätyksestä kiertotalouteen

Visio (luku 2)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Pyydettyinä lausuntona Valtakunnallisesta jätesuunnitelmasta vuoteen 2027 (Valtsu) - kierrätyksestä kiertotalouteen Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus näkee, että Valtakunnallisen jätesuunnitelman visio vuoteen 2030 kattaa laajasti useita tärkeitä osa-alueita, joista monen toteuttaminen on metsäteollisuudessa arkipäivää jo nyt. Vision ensimmäinen kohta "Materiaalitehokas tuotanto ja kulutus säästävät luonnonvaroja sekä hillitsevät ilmastonmuutosta" on Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan ilmaistu paremmin Valtioneuvoston periaatepäätöksessä kiertotalousohjelmasta, missä uusiutuvien luonnonvarojen rooli uusiutumattomien korvaajana korostuu paremmin ja niiden käytön sallitaan jopa kasvavan. Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan myös Valtakunnallisen jätesuunnitelman visioissa voisi korostaa, että uusiutuvilla luonnonvaroilla ja raaka-aineilla voidaan ja tulisi Suomessa korvata fossiilisia vastaavia mm. ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Selkeyden ja linjausten yhteneväisyyden vuoksi visioon olisi hyvä lisätä sana "uusiutumattomia" ennen luonnonvaroja-sanaa. Sen sijaan on positiivista, että visiossa mainitaan ja pyritään siihen, että "Lainsäädäntö tukee kiertotalouden innovaatioita ja toimintaedellytyksiä".

Monet vision saavuttamiseksi tarvittavat toimet lisäävät merkittävästi kustannuksia, jotka kohdentuvat epätasaisesti eri toimijoille ja viime kädessä kuluttajille. Tästä syystä visioon olisi tärkeää lisätä kustannustehokkuuden näkökulma muutoksen toteutuksessa.

Keräysjärjestelmät, laitospaasiteettitarve ja sijoittumisperusteet (luku 3)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

3.2 Jätteiden käsittelytarpeista

Kappaleessa mainitaan, että "Vaikka kiertotalouteen siirtyminen tapahtuu suurelta osin tuotanto- ja kulutustapojen muutoksien kautta, tarvetta on myös uudelleenkäytön valmistelun sekä jätteiden käsittelyn investointeihin". Metsäteollisuus haluaa muistuttaa, että investoinnit eivät yksin ratkaise asiaa, vaan ennen kaikkea kiertotalouteen liittyvä regulaatio ja viranomaisyhteistyö (luvituspöytäkirjat, materiaalihyväksynät jne.) pitäisi saada sujuvammiksi ja ratkaisukeskeisiksi - ei rajoitteita etsiväksi. Tässä yhteydessä voisi olla myös hyvä avata sitä, miksei laitospohjainen käsittely ole laajempaa ja millä tavoilla sitä voitaisiin edistää.

Kappale koskien biologista käsittelyä on metsäteollisuuden näkemyksen mukaan aavistuksen ristiriitainen. Suunnitelman tässä kohtaa puhutaan vain yhdyskuntajätevesilietteistä sekä maatalouden ja elintarviketeollisuuden jätteistä, kun taas dokumentin lopussa "biohajoavan jätteen" määritelmä sisältää myös metsäteollisuuden jätevedenpuhdistamossa syntyvän jätteen (sama koskee myös koko kappaletta 6). Sen sijaan ko. kappaleessa on tärkeä nosto biopolttoaineisiin liittyen ja onkin tärkeää, että biopolttoaineiden tuotannon käytännön ratkaisussa otetaan huomioon sekä jäte- että ilmastopolitiikan tavoitteet. Kaatopaikkoja koskevan kappaleen alla olisi hyödyllistä määritellä myös kaatopaikkojen roolia tulevaisuudessa.

Tavoitteet ja toimenpiteet (luku 5)

1. Tiedon oikeellisuus ja digitaalisuus

Toimenpide 1.5: Kehitetään valtakunnallinen ominaisjättemäärien vertailupalvelu

Tämän toimenpiteen alla jää hieman epäselväksi keitä kaikkia se koskee. Siinä tapauksessa, että se koskisi myös teollisuutta, herää kysymys, että voisiko jatkossa tätä kautta suoraan vertailla eri toiminnanharjoittajien, mukaan lukien kilpailijoiden ominaisjättemääriä.

Toimenpide 1.9: Otetaan käyttöön uusi kansallinen jäteluokitus

Tässä kappaleessa tulisi selventää mikä on uuden kansallisen jäteluokituksen yhteys EWC-koodeihin ja vältetäänkö esimerkiksi päällekkäisyys EWC:n kanssa.

Toimenpide 1.11: Jätealan toimijat siirtyvät sähköiseen kirjanpitoon

Metsäteollisuus näkee positiivisena, että jatkossa toimijat voivat hyödyntää aiempaa enemmän jäte- ja tuotetietojärjestelmän sähköisiä tiedonsiirto- ja tietojen toimittamisessa viranomaisille. Metsäteollisuus muistuttaa kuitenkin, että uusista kirjanpito-, tiedonanto- ja siirtoasiakirjavelvoitteista ja näiden aiheuttamista seuranta- ja raportointijärjestelmien kehittämistarpeista aiheutuu yrityksille

myös lisää hallinnollista taakkaa ja kustannuksia. Näin ollen siirtymäaikojen tulee olla riittävät, että varmistetaan joustava siirtymä uusiin kirjanpitovelvoitteisiin ja rekistereiden käyttöönottoon.

2. Jätteen synnyn ehkäisyn yleiset toimenpiteet

Toimenpide 2.4: Julkiset organisaatiot hankkivat ympäristön kannalta kestäviä tuotteita ja ratkaisuja ja taataan KEINO-osaamiskeskuksen rahoitus

Metsäteollisuus, uusiutuvien ja kestävien ratkaisujen toteuttajana, näkee positiivisena, että julkiset hankkijat valjastetaan hankkimaan ympäristön kannalta kestäviä tuotteita ja ratkaisuja.

Toimenpide 2.5: Tuetaan Kestävä koulu - Hållbar skola – ohjelman käynnistämistä ja levittämistä

Metsäteollisuus on ratkaisevassa roolissa siirryttäessä kohti kestäviä teknologioita ja kulutusratkaisuja. Metsäteollisuus näkee kestävä kehityksen paitsi ekologisen, myös taloudellisen ja sosiaalisen kestävyden kautta. Alalla tehdään jatkuvaa työtä kestävyys- ja ilmasto-osaamisen ja koulutuksen kehittämiseksi. Jo peruskoulussa tarvitaan vahvempaa ymmärrystä kestävä kehityksen tavoitteiden kannalta tärkeiden toimialojen ratkaisuista sekä näiden alojen tarvitsemasta osaamisesta. Siksi Metsäteollisuus ry pitää tärkeänä, että ohjelman toteutuksessa kuultaisiin myös elinkeinoelämää, eikä pelkästään esimerkiksi ympäristö- ja opetusalan järjestöjä.

Toimenpide 2.7: Tehostetaan materiaalitehokkuuden huomioon ottamista ympäristöluvissa

Metsäteollisuus ei tunnista mihin lainsäädäntöön tämä tavoite pohjautuu ja millaisia velvoitteita se voisi tuoda ympäristölupiin. Uuden jätelain alustavassa suunnitelma oli esillä uusi § 8a, jossa jätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen olisi voitu huomioida ympäristölupamenettelyssä määräämällä tehtäväksi materiaalikatselemus ulkopuolisella asiantuntijalla. Lopullisessa jätelaissa tällaista pykälää ei kuitenkaan ole, joten jää epäselväksi, mitä materiaalitehokkuuden tehostettu huomioiminen ympäristöluvassa tarkoittaa käytännössä.

Metsäteollisuudessa toiminta on materiaalitehokasta eikä arvokasta raaka-ainetta hukata, mikä tarkoittaa myös sivuvirtojen tehokasta hyötykäyttöä ja kaatopaikkajätteen erittäin vähäistä määrää. Näin ollen metsäteollisuus pitää hyvänä, että materiaalitehokkuutta seurataan ja kehitetään kaikilla sektoreilla osana normaalia valvontaa. Sen sijaan metsäteollisuus ei näe tarkoituksenmukaisena sisällyttää materiaalitehokkuutta lupamääräyksiin.

Toimenpide 2.9: Arvioidaan jäteveron muutos

Metsäteollisuus pitää hyvänä, että yleisiä keinoja jätteen synnyn vähentämiseksi ja kierrätyksen lisäämiseksi vahvistetaan. Metsäteollisuus haluaa kuitenkin muistuttaa, että jäteveron korottamisella ja/tai laajentamisella on rajalliset vaikutukset sellaisten jakeiden kohdalla, joille ei ole pitkäkestoisesta tutkimustyöstä huolimatta löytynyt kestävää hyötykäyttöä. Näissä tapauksissa jäteveron korotuksella tai laajentamisella on ainoastaan kustannuksia lisäävä vaikutus ja pahimmassa tapauksessa myös ympäristöä enemmän kuormittava vaikutus verrattuna siihen, että ne sijoitettaisiin kaatopaikalle lähellä jätteen syntypaikkaa. Metsäteollisuus toivookin, että mahdolliset muutokset jäteveron pohjassa ja niiden ympäristölliset ja taloudelliset vaikutukset käydään huolellisesti läpi toiminnanharjoittajien kanssa ennen kuin kiertotalouden nimissä tehdään muutoksia jäteveroon ei-toivotuin seurauksin.

Toimenpide 2.14: Kehitetään End of Waste – menettelyjä

Metsäteollisuus tukee pyrkimyksiä parantaa kierrätysraaka-ainemarkkinoita kehittämällä käytäntöjä siitä, miten jätteeksi luokiteltu materiaali lakkaa olemasta jätettä (End of Waste / EoW), mutta muistuttaa, että myös sivutuotteeksi luokittelun sujuvuus on avainasemassa kiertotalouden tehostamisessa. Metsäteollisuus näkee, että sivutuotteiden luokittelussa tapauskohtainen päätöksentekomenettely on oltava selkeä eikä olemassa olevaa menettelyä tule vaikeuttaa. Pääsääntöisesti ympäristölupaa ei tarvitse edellyttää muutettavan pelkästään aineiden tai esineiden jäteluokituksen muutoksen vuoksi, jos luokituksen muutoksen seurauksena toiminnan päästöt tai niiden vaikutukset eivät lisäänty tai luokituksen muutosta ei muutoin arvioida toiminnan olennaiseksi muuttamiseksi. Näin säilytetään joustoa kiertotalouden konkreettisessa toteuttamisessa ja annetaan toiminnanharjoittajille harkintamahdollisuus jätedirektiivin määrittämässä rajoissa. Yllä mainituista syistä, kappaleen otsikossa tulisi mainita myös sivutuotemenettely, ei pelkkä End of Waste kuten nyt.

Toimenpide 2.15: Jatketaan ja kehitetään nykyisten ja uusien yhteistyöverkostojen toimintaa

Metsäteollisuus näkee, että erityisesti viranomaisten välistä tiedonvaihtoa kiertotaloushankkeiden luvituksista, koetoimintaluvista ja materiaalihyväksyntäpäätöksistä tulisi kehittää ja lisätä.

3. Yhdyskuntajätteet

-

4. Pakkausjätteet

4a Tavoite: Pakkausten uudelleenkäyttö lisääntyy

Toimenpiteet 4.1: Elintarvikealan materiaalitehokkuussitoumuksessa otetaan tavoitteeksi kertakäyttöisten pakkausten korvaaminen uudelleenkäytettävillä, 4.2: Laaditaan selvitys pakkausten uudelleenkäytön esteistä ja mahdollisuuksista, sekä ehdotus toimiksi vahvistaa uudelleenkäyttöä

keskeisissä pakkausryhmissä ja 4.4: Pakkausten tuottajavastuussa otetaan käyttöön mukautetut maksut tuottajille

Metsäteollisuus pitää tärkeänä nostaa keskusteluun, että uudelleenkäytettävyys ei välttämättä lähtökohtaisesti tarkoita ympäristön kannalta parempaa ratkaisua. Uudelleenkäytettäville pakkauksille on epäilemättä oma paikkansa, mutta on epärealistista olettaa, että uudelleenkäytettävät ratkaisut korvaisivat isommassa mittakaavassa nykyisiä kertakäyttötuotteita. Toivottavaa olisikin ennen kaikkea korvata nykyisellään fossiilisiin raaka-aineisiin pohjautuvia tuotteita uusiutuvasta raaka-aineesta. Eunomian komissiolle tekemän selvityksen mukaan, vuonna 2018 uudelleenkäytettävien pakkausten osuus oli n. 3.5 % ja osuuden on arvioitu laskevan, mikä tukee yllä olevaa arviota niiden kokonaispotentiaalista.

Uudelleenkäytettävyys ei liene myöskään aina ympäristön kannalta toivottavaa. Esimerkiksi pikaruokaloissa uudelleenkäytettävien mukien ja astioiden käyttö tarkoittaisi käytännössä pelkästään Suomessa miljoonia uusia, mitä luultavimmin paksusta muovista tehtyjä astioita ja pakkauksia pyörimään pahimmassa tapauksessa ympäristöön ja parhaassakin tapauksessa viemään valtavan määrän energiaa, vettä ja kemikaaleja, kun niitä pestäisiin korkeissa lämpötiloissa. Rambollin 2021 toteuttama tutkimus osoitti, että pikaruokalaympäristössä uudelleenkäytettävät astiastot tuottavat 1,8 x enemmän hiilidioksidipäästöjä sekä kuluttavat 2,7 x enemmän vettä ja 2,4 x enemmän fossiilisia raaka-aineita kuin kertakäyttöiset kartonki-kuitupohjaiset vastaavat.

Aivan kuten kertakäyttöiset tuotteet tarvitsevat kierrätysjärjestelmä, uudelleenkäytettävät ratkaisut vaativat keräysjärjestelmän, jotta niitä voidaan uudelleen käyttää. Roskaamista estetään kunnon järjestelmien kehittämisellä. Myös tuoteturvallisuus ja hygieniavaatimukset tuovat lisärajoitteita uudelleenkäytettävien vaihtoehtojen käytölle. Valtakunnallisen jättesuunnitelman toimeenpanossakin on hyvä huomioida, että uusiutuvista materiaaleista valmistetuilla kertakäyttöpakkauksilla, kuten kartonkipakkauksilla, on usein pienempi koko elinkaaren aikainen ympäristövaikutus kuin uusiokäytettävillä pakkauksilla.

Toimenpide 4.10: Yhdistelmämaalipakkausten suunnittelussa otetaan huomioon soveltuminen kierrätysjärjestelmiin

On tärkeää, että toimenpiteessä on nostettu esiin elintarviketurvallisuuden merkitys, kun pakkauksia suunnitellaan entistä paremmin kierrätettäväksi. Metsäteollisuus korostaa, että elintarviketurvallisuudesta ei voida tinkiä edes kierrätyksen edistämiseksi

5. Kertakäyttöisten muovituotteiden vähentäminen

5a Tavoite: Vähennetään kertakäyttömuovituotteiden määrää pysyvästi

Toimenpide 5.1: Valmistellaan ja toimeenpannaan sopimus kertakäyttöisten muovisten elintarvikepakkausten ja juomamukien kulutuksen vähentämiseksi

Metsäteollisuus näkee, että SUP-direktiivin laajat ongelmat niin määritelmässä, ohjeistuksessa kuin implementoinnissa ovat omiaan aiheuttamaan enemmän sekaannusta kuin selkeyttä muovituotteiden vähentämispyrkimyksissä. Näin ollen kansallisesti on järkevää käyttää olemassa olevia keinoja, ratkaisuja ja direktiivin suomia joustoja pyrittäessä vähentämään muovisia kertakäyttöastioita ja muovin käyttöä. Suomen tulisi ehdottomasti kannattaa EU komission ehdottamaa menetelmää muovin määrän kansallisen vähentämisen seuraamisesta, mikä perustuu muovin tonnimääräiseen vähentämiseen. Kappalemääräinen vähentäminen ja etenkin sen seuraaminen ovat erittäin haastavaa toteuttaa sekä teknisesti että liiketoiminnallisessa mielessä. Sen sijaan muovin määrää tuotteissa mitataan jo valmiiksi ja siitä myös raportoidaan. Tämä tulisi asettaa myös mahdollisen Green Deal-sopimuksen tavoitteeksi, mikä olisi linjassa myös Suomen Muovitiekartan kanssa; Vähennä ja vältä, kierrätä ja korvaa.

6. Biohajoavat jätteet

6c Tavoite: Kierrätyslannoitevalmisteiden käyttö lisääntyy ja niillä korvataan neitseellisistä raaka-aineista valmistettuja lannoitevalmisteita

Metsäteollisuus tukee toimenpiteitä, millä edesautetaan kierrätyslannoitevalmisteiden käyttöä. Sen lisäksi, että soveltuville jakeille tulisi pyrkiä saamaan EU:n lannoitevalmiste CE-merkintä, Suomessa tulisi EoW- tai muulla asetussäätelyllä tehdä helpoksi kaikkien lannoitteeksi kelpaavien jakeiden hyödyntäminen. Erityisesti metsäteollisuus muistuttaa, että kriittisenä raaka-aineena pidetyn fosforin kierrätystä voidaan lisätä edistämällä tuhkan käyttöä lannoitteena. Lisäksi metsäteollisuudessa sivuvirtana syntyvillä maanparannuskuiduilla voidaan estää ravinteiden huuhtoutumista ja niin ikään sivuvirtoina syntyvät kalkkijakeet voidaan hyödyntää peltoviljelyssä kalkitusaineina.

Toimenpide 6.10: Selvitetään erilaisille biohajoaville materiaaleille soveltuvia sääntelymalleja ja otetaan niitä käyttöön

EU:n lannoitevalmisteasetuksen kansallisen toimeenpanon yhteydessä metsäteollisuus näkee tärkeänä Ruokaviraston hyväksynnän ja mahdollisen End of Waste -asetuksen suhteen selkiyttämisen, jotta varmistetaan kierrätyslannoitteiden joustava käyttö ja käytön lisääntyminen.

7. Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu

-

8. Rakentamisen jäte

Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan kappaleessa 8 on hieman ongelmallista se, kun puhutaan vain rakentamisen jätteistä, rajautuu esim. muiden teollisuudenalojen sivuvirtojen hyötykäyttö

maarakentamisessa pois. On ymmärrettävää, miksi eri kappaleet on nimetty jätelähtöisesti, mutta rakentamisen jätteiden sijaan olisi hyödyllisempää ja kokonaisvaltaisempaa puhua "rakentamisen kiertotaloudesta" yhtenä painopistealueena.

Toimenpide 8.14: Mahdollistetaan julkisessa infra- ja väylärakentamisessa uusiomateriaalien käyttö ja kannustetaan siihen

Metsäteollisuus näkee erittäin kannatettavana, että uusiomateriaalien käyttö otetaan huomioon infra- ja väylärakentamisessa jo varhaisessa suunnitteluvaiheessa, muun muassa niin, että heti hankintavaiheessa pitää julkisissa kilpailutuksissa mahdollistaa uusiomateriaalien käyttö, ja hankkijan pitää hankkia näiden materiaalien käyttöön tarvittavat luvat etukäteen. Metsäteollisuuden mielestä suunnitelman väliotsikko 8c on kuitenkin harhaanjohtava. Toivottavaa onkin, että otsikon "uusiomateriaalit" pitävät sisällään myös teollisuuden sivuvirrat, eivätkä rajaudu pelkästään rakentamisen jätteisiin.

Toimenpide 8.15: Kannustetaan kuntia nimeämään koordinaattori ylijäämämaiden ja rakentamisessa syntyvien jättemateriaalien hyödyntämiseen

Metsäteollisuus näkee hyödyllisenä, että kunnat nimeävät koordinaattoreita ylijäämämaiden ja rakentamisessa syntyvien jättemateriaalien hyödyntämiseen, mutta muistuttaa, että myös teollisuuden sivuvirtojen tulee olla massakoordinaattoreiden agendalla.

Toimenpide 8.17: Laaditaan ohjeistusta suunnittelijoille ja rakennuttajille jättemateriaalien kestävään käyttöön ja levitetään maarakentamisen hyviä käytäntöjä

Metsäteollisuus näkee positiivisena ohjeistuksen laatimisen eri tahoille jättemateriaalien kestäväää käyttöä varten kuten myös maarakentamisen hyvien käytäntöjen edistämisen ja levittämisen. Niin ikään on positiivista, että suunnitelmassa huomioidaan kokonaistaloudellisuuden merkitys liittyen hyödyntämisvaihtoehtojen tunnistamiseen erilaisille jättemateriaaleille. Sen sijaan tässä kohtaa jää epäselväksi, mitä tarkoitetaan sillä, että "Luodaan mineraalisen jätteen käytön kriteerit näennäisen hyödyntämisen estämiseksi".

Seuranta (luku 7)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Muut suunnitelman osat

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Muut suunnitelman osa-alueet:

Tiivistelmä ja Johdanto (luku 1)

Tiivistelmässä on mainittu, että "Vision ja tavoitteiden saavuttamiseksi on jätesuunnitelmassa esitetty toimenpiteitä, jotka ovat valtionhallintoa sitovia". Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan tätä sitovuutta olisi hyvä avata ja määritellä hieman tarkemmin.

Johdannossa pakkausjätteiden tavoitteiden alla puhutaan pakkausjätteiden uudelleenkäytöstä, mikä lienee virhe. Tässä tulisi viitata pakkausten uudelleenkäyttöön.

Johdannossa mainitaan, että jätesuunnitelmaa on seurattu jatkuvasti indikaattoreilla. Metsäteollisuus ehdottaa, että keskeiset saavutukset voisi nostaa myös uuden jätesuunnitelman johdantoon.

Vaikutusarviointi

Voitte kirjoittaa kommenttine alla olevaan tekstikenttään

Jäte- ja tuotetiedon oikeellisuus ja digitaalisuus sekä jätteen synnyn ehkäisyn yleiset toimenpiteet

Ympäristövaikutukset

Ympäristövaikutusten viimeisessä kohdassa on mainittu, että suunnitelmalla on ainoastaan positiivisia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinympäristöön. Tässä kohtaa olisi syytä nostaa esiin myös mahdolliset riskit liittyen esimerkiksi siihen, että jäteveron mahdollisissa muutoksissa ja laajenuksessa epäonnistutaan niin, että jätteiden laitton sijoittaminen tai näennäishyödyntäminen lisääntyy. Tämä voi tulla kyseeseen myös vaarallisten jätteiden kohdalla.

Taloudelliset vaikutukset

Vaikutusarvioinnin kohdassa, missä arvioidaan vaikutuksia julkiseen talouteen, todetaan, että "Jäteveron laajentuminen lisää verotuottoja valtiolle". Jäteveron laajentamista on kuitenkin useassa yhteydessä perusteltu kiertotalouden lisäämisellä ja edistämällä. Hallitusohjelmassa tai hallituksen riihissä ei ole asetettu jäteveron uudistamiselle mitään tuotto-odotuksia. Niin ikään alustavasti on kerrottu, että jäteveroa laajennettaisiin koskemaan jakeita, joille on jo olemassa hyötykäyttöä tai jakeille, joilla on hyötykäyttöpotentiaalia. Näin ollen, jäteveron määrä ei tulisi juurikaan lisääntymään, vaan toiminnanharjoittajien nousevat välilliset kustannukset ohjautuisivat

hyötykäytön kustannuksiin jäteveron sijaan. Jäteveron kertymä on nykyisellään vain n. 3 miljoonaa euroa, mikä yhdistettynä jätesuunnitelman vaikutustenarvioinnin kirjaukseen antaa kuitenkin ymmärtää, että jäteveron laajentamisella tavoitellaan myös lisätuloja valtiolle. Tämä on ristiriidassa sen kanssa, että pyrittäisiin ainoastaan saamaan kiertoon jakeet, joille on olemassa hyötykäyttöä. Vaarana onkin, että kustannusvaikutukset kohdistuvat pääasiassa niille jakeille, joille ei ole olemassa hyötykäyttöä, jos ne tuodaan siitä huolimatta jäteveron piiriin.

Myös Ympäristöministeriön teettämässä taustaselvityksessä todettiin, että "Kiertotalouden edistämiseksi tarvitaan myös edelleen kaatopaikkakäsittelyä ja siihen liittyvää turvallista loppusijoitusta sellaisille haitallisia aineita sisältäville tai muutoin ongelmallisille jätteille, jotka halutaan poistaa kierrosta. Lisäksi loppusijoitusta tarvitaan jätteenkäsittelyn ja kierrätyksen hylkyjätteille, joiden materiaali- ja energiasisältö on resurssiviisauden, ympäristönsuojelullisten ja teknistaloudellisten näkökulmista loppuun käytetty."

Muuta

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen

toimitusjohtaja

Jaatinen Timo
Metsäteollisuus ry

Vuola Aaron
Metsäteollisuus ry